

LEADER-HANKKEET

Taina Sainio, Varsinais-Suomen jokivarsikumppanit ry

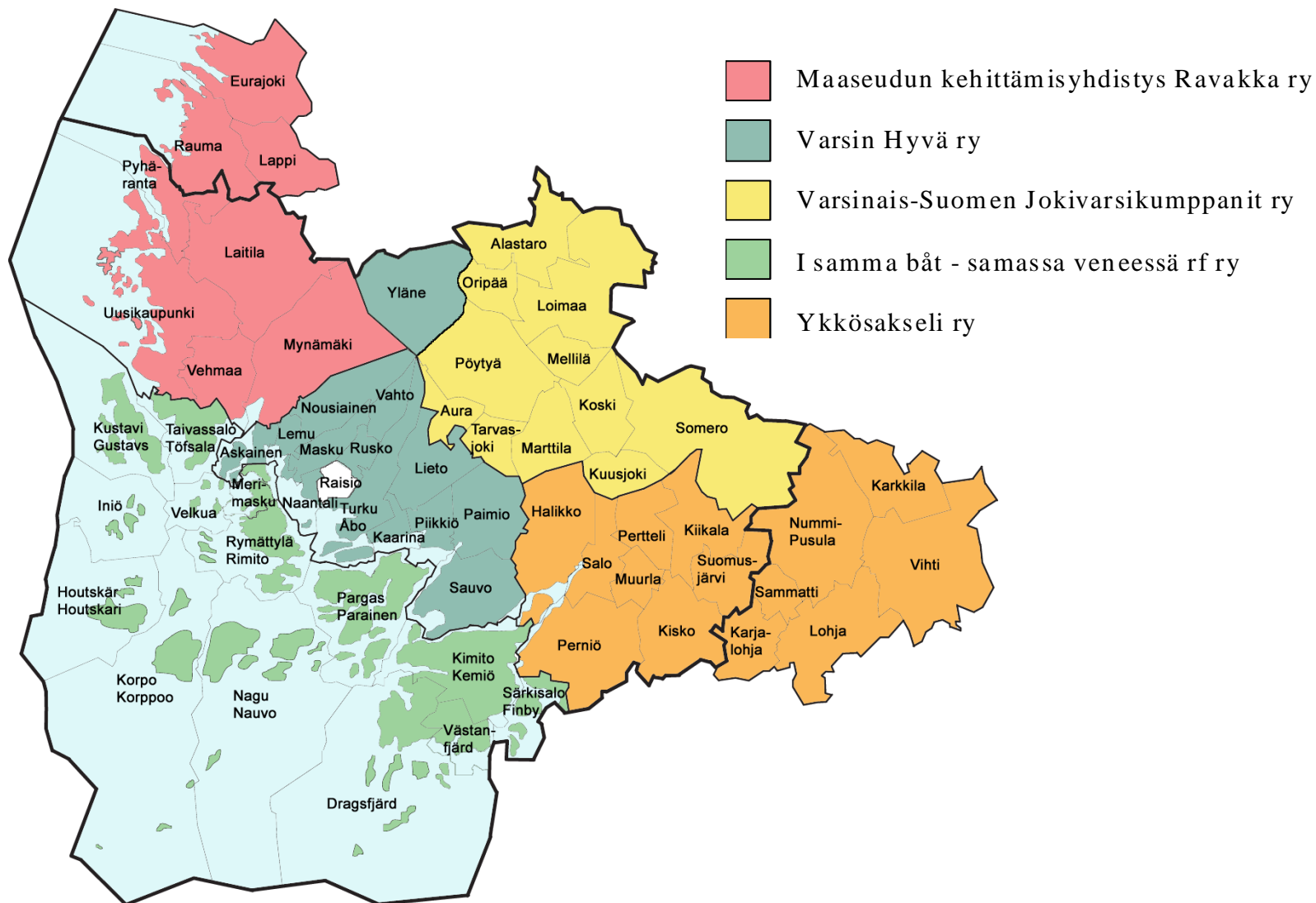

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahas-
to: Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Mikä on Leader-toimintaryhmä?

- Toimintaryhmä on rekisteröity yhdistys, joka kannustaa maaseudun asukkaita kehittämään omaa kotiseutuaan, lisäämään sen viihtyisyyttä sekä synnyttämään uusia työpaikkoja ja yrityksiä
- Toimintaryhmät kehittävät oman alueensa maaseutua laatimalla kehittämishjelman, joka toteutetaan rahoittamalla ohjelman mukaisia kehittämis- ja yrityshankkeita (Leader-rahoitus)
- Toimintaryhmä kouluttaa, tiedottaa, aktivoi ja auttaa hankkeiden hakijoita hankkeiden valmistelussa, toteuttamisessa ja asioinnissa viranomaisten kanssa.

Varsinais-Suomen alueella toimivat Leader-toimintaryhmät

Varsin Hyvä ry:n toiminta-alue

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007-2013

Toimintalinja 1: Maa- ja metsätalouden kilpailukyvyn parantaminen

Toimintalinja 2: Ympäristön ja maaseudun tilan parantaminen

Toimintalinja 3: Maaseutualueiden elämänlaatu ja maaseudun elinkeinoelämän monipuolistaminen

Toimintalinja 4: Leader

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma 2007-2013

...Toimenpiteen tavoitteena on maaseudun monipuolinen ja kaupunkialueisiin nähden tasavertainen palvelurakenne mukaan lukien **kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut**, yritysten palvelut ja valmiudet tietoyhteiskunnan hyödyntämiseen...

Toteutettavat hankkeet käsittävät mm:

- kulttuuri- ja vapaa-ajantoiminnan mahdollisuuksien luomista (mukaan lukien toiminta, tapahtumat ja tilat)

→ Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta reunaehdot, Leader-rahoituksen kohdentamisen tarkempi määrittely kunkin toimintaryhmän omassa ohjelmassa

Leader-hanke/tukimuodot

Yleishyödylliset hankkeet

- Yleishyödyllinen kehittämishanke
- Koulutushanke
- Elinkeinollinen kehittämishanke
- Yleishyödyllinen investointihanke
- Koordinointihanke

Yritystoiminnan tuet

- Kehittämistuki
- Yritysryhmän kehittämistuki
- Investointituki
- Käynnistystuki

Alueiden väliset hankkeet, kansainväliset hankkeet

Yleishyödyllinen kehittämishanke

Yleishyödyllisessä kehittämishankkeessa voidaan esimerkiksi edistää asukkaiden palveluja, paikallista kulttuuria tai kylän viihtyisyyttä, toiminnallisuutta ja vetovoimaisuutta; säilyttää kulttuuriperintöä tai laatia ja toteuttaa kylien kehittämissuunnitelmia.

→ **Tärkeää että hankkeen tulokset hyödyttävät mahdollisimman monia alueen asukkaita**

- Yleishyödyllisen investointihankkeen tukiprosentti maksimissaan 90 %, mutta yleensä pienempi
- Tuen määrän oltava vähintään 5 000 euroa
- Vastikkeetonta työtä voidaan hyväksyä omarahoitusosuutena

Yleishyödyllinen investointihanke

- Yleishyödyllisellä investointihankkeella voidaan rakentaa, korjata tai laajentaa kyläyhteisön yhteisiä rakennuksia tai hankkia yhteisiä koneita, laitteita tai käyttöoikeuksia. Hankkeella voidaan toteuttaa esim. ympäristö- tai kulttuurikohteen kunnostaminen.
→ **Investoinnin tulee olla kaikkien asukkaiden ja kylän toimijoiden käytettävissä.**
- Yleishyödyllisen investointihankkeen tukiprosentti maksimissaan 75 %, mutta yleensä pienempi
- Tuen määrän oltava vähintään 5 000 euroa
- Vastikkeetonta työtä voidaan hyväksyä omarahoitusosuutena

Manner-Suomen maaseutuohjelman yritystuet

Perusedellytyksiä tuettavalle yritystoiminnalle:

- pienyritystoimintaa (alle 10 henkilön yritykset ja alle kahden miljoonan euron liikevaihto)
- tuki vaikuttaa merkittävästi yrityksen liiketoimintaan (liikevaihdon kasvu, uusien markkinoiden löytäminen jne.)
- ei yrityksen tavanomaiseen toimintaan, vaan aina kehitettävä jotain selvästi uutta ja liiketoimintaa kasvattavaa
- tuki on aina harkinnanvarainen ja edellyttää, että yritystoiminta on taloudellisesti kannattavaa
- yritystukea hakevan ikä 18-62 v.

Kehittämistuki yritykselle

- pienyritystoiminnan aloittaminen ja laajentaminen, tuottavuuden ja laadun parantaminen, kansainvälistyminen, maatalouden liitännäiselinkeinojen kehittäminen
- yrityksen toimintaedellytysten ja kilpailukyvyn parantaminen asiantuntijapalveluita, koulutusta ja yhteistyön kehittämistä käyttäen
- ennen yritystoiminnan aloittamista voidaan hakea tukea toimintaedellytysten selvitystyöhön (aloittava yrittäjä); korkeintaan 1 500 € kustannukset ja 90 % tuki
- kehittämistuki enimmillään 50 %, omarahoitusosuus 50 %
- *Esimerkki: Maaseutumatkailuyritys haluaa kehittää toimintojaan ja tehdä yritystoiminnalle kokonaisvaltaisen kehittämissuunnitelman, johon tarvitaan ulkopuolisen asiantuntijan apua. > Asiantuntijan palkkioihin voidaan myöntää tukea.*

Investointituki

- yritystoimintaan tarkoitettujen tilojen hankinta ja rakentaminen, muutos- ja parannustyöt, koneiden ja laitteiden hankinta
- myös käyttöomaisuuden (irtaimisto) hankinta, kun on yritystoiminnan kehittämiseksi merkittävä ja perusteltu hankinta
- tukiprosentti Varsinais-Suomessa pääasiassa 20 %
- *Esimerkki: Puuseppä hankkii uusia ja tehokkaampia koneita tai laitteita yritystoiminnan laajentumisen johdosta. Tukea ei myönnetä kuitenkaan korvausinvestointeihin.*

Käynnistystuki

- aloittavan tai toimintaansa laajentavan mikroyrityksen käynnistystuki ensimmäisten ulkopuolisten työntekijöiden palkkaamiseen
- käynnistystukea myönnetään enintään 50 % maksettavan palkan määrästä (ei sivukuluista)
- max tuki 2 henkilötyövuotta 2 v:n aikana (1 hlö – 2 vuotta tai 2 hlöä -1 vuosi tai 4 hlöä - 6 kk)
- minimissään 6 kk:n palkkaus, joka tehdään jatkuvaksi tarkoitettuun, yhtäjaksoiseen työsuhteeseen (min. työaika 25 h/vko)
- ei koske yrittäjän omaa palkkaa
- ei myönnetä maatalouden ensiasteen jalostukseen
- *Esimerkki: Käsityöyrittäjän yritystoiminta laajenee ja hän palkkaa ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän. > Mahdollisuus hakea käynnistystukea.*

Yritysryhmän kehittämishanke

- yhteisessä kehittämishankkeessa mukana vähintään 3 yritystä
- hankkeen vetäjänä elinkeinollinen kehittämissyhtiö tai –yhdistys tai yksi yrityksistä
- tarkoitettu tietyn yritysryhmän kehittämiseen, yhteiseen tuotekehitykseen ja -tutkimustoimintaan, laatutyöhön, markkinatutkimuksiin, kansainvälistymiseen
- tukiprosentti max 75 %, 50 % jos vetäjänä yritys tai kyseessä toimenpide 124
- *Esimerkki: Ryhmä matkailuyrittäjiä kehittää uusia, yhteisiä matkailutuotteita, joita myydään esim. ulkomaalaisille matkailijoille. Tarvitaan tuotekehitystä, markkina-tutkimusta, jälleenmyyjiä, jne. > yhteisen tuotteen kehittäminen voidaan rahoittaa kehittämishankkeella*

Elinkeinojen kehittämishanke

- elinkeinojen kehittämishankkeella monipuolistetaan maaseudun elinkeinotoimintaa. Kehittämiskohteena voi olla esimerkiksi maaseudun mikroyritysten toimintaympäristö tai yritysten yhteistoiminta.
- ei yksittäisille yrityksille räätälöityjä toimenpiteitä
- tuki Jokivarsikumppanien alueella 80 %, maksimi 90 %
- hankkeen minimituki (EU + valtio) 5 000 euroa (eli 80 % tuella hankkeen oltava kokonaisbudjetiltaan noin 8 500 euroa)

Koulutus- tai tiedonvälityshanke

- koulutusta esim. liikkeenjohtoon, markkinointiin, talouden ja tuotannon tehokkuuteen ja laatuun liittyvissä asioissa
- kohderyhmänä voivat olla esimerkiksi viljelijät, metsänomistajat, maaseudun yrittäjät tai kylien kehittäjät
- koulutushankkeessa tuetaan ammattimaista koulutusta, joka kestää vähintään 20 oppituntia (kesto 45 minuuttia) ja vastaa opintomäärältään korkeintaan 30 opintoviikkoa
- tiedonvälityshankkeessa yleisiä tiedotuskampanjoita ympäristö- ja maaseututietoisuuden lisäämiseksi, uusimman tieteellisen tiedon levittämistä ja osaamisen saattamista maatilojen ja maaseudun asukkaiden käyttöön
- tuki Jokivarsikumppanien alueella 80 %, maksimi 90 %
- hankkeen minimituki (EU + valtio) 5 000 euroa (eli 80 % tuella hankkeen oltava kokonaisbudjetiltaan noin 8 500 euroa)

Hanke-ehdotuksen ja -hakemuksen käsittely Jokivarsikumppaneissa

HANKE-EHDOTUS, TIEDUSTELU, HANKEIDEA

Toimiston henkilökunta antaa alustavan neuvonnan. Tässä vaiheessa pyritään karsimaan hankeaihiot, jotka eivät sovi ohjelmaan tai täytä muita reunaehtoja.

Toimiston henkilökunta käsittelee saadut hankeaihiot ja -hakemukset viikkokokouksissaan.

Neuvonnan antanut toimiston työntekijä valmistelee hankkeen työryhmän käsittelyyn. Hanketyöryhmä käsittelee hankkeen ja antaa siitä lausunnon hallitukselle.

Yritystukihanke: Tuen hakija hankkii maaseutuasiakasvastaavan (Masva) lausunnon

Hallitus käsittelee hankkeen. Hankkeen esittelee se toimiston työntekijä, joka antoi alustavan neuvonnan.

TE-keskukseen lähetetään lausunto hallituksen päätöksen mukaisesti

Tuen hakijalle välitetään tieto hallituksen päätöksestä

Hakija valmistelee virallisen hakemuksen ja toimittaa sen Jokivarsikumppanien toimistoon viimeistään ennen hallituskäsittelyä
→ hanke tulee virallisesti vireille

Jokivarsikumppanien hankkeiden valintakriteerit

Kaikkien hankkeiden tulee:

- tuoda jotain uutta alueelle eli olla innovatiivisia
- toimia esimerkkinä alueella sekä alueen ulkopuolella
- olla valmiita tiedottamaan avoimesti hankkeen toteutuksesta ja tuloksista
- sisältää yhteistoimintaa ja verkottumista
- sisältää omarahoitusta ja työpanosta, eli sitoutumista hankkeen toteuttamiseen

Yrityshankkeissa painotetaan lisäksi:

- yrittäjien verkottumista
- yrittäjien ja yhteisöjen yhteistyötä

Jokivarsikumppanien hankkeiden valintakriteerit

Hankkeiden tulee toteuttaa myös ainakin yhtä seuraavista periaatteista:

- parantaa työllisyyttä alueella
- edistää pienimuotoista yrittämistä ja palveluita alueella
- parantaa alueen matkailullisia edellytyksiä
- lisätä virkistyskäyttömahdollisuuksia
- parantaa alueen ympäristön tilaa
- parantaa asumismahdollisuuksia ja elämänlaatua alueella
- voimistaa alueen identiteettiä ja paikallista kulttuuria

Lisätietoja maaseudun kehittämisrahoituksesta

Varsinais-Suomen jokivarsikumppanien kotisivu:

www.jokivarsi.org

Maaseutuviraston antamia tietoja maaseudun tuista:

www.mavi.fi/fi/index/maaseudunrahoitus

Maaseutuverkoston koulutusmateriaaleja:

www.maaseutu.fi/fi/index/maaseutuverkosto/ajankohtaisetkoulutukset.html

Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma:

www.mmm.fi/fi/index/etusivu/maaseutu_rakentaminen/ohjelmakausi20072013/mannersuomi.html

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahoitus:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.